

SLÁVNOSTNÝ PRÍHOVOR REKTORA

*pri príležitosti 20. výročia začatia výučby študijného programu farmácia
na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach*

Vaše magnificiencie,
Vážené spektability a honorability,
ctení bývalí rektori univerzity,
členovia akademickej obce,
milé kolegyne a kolegovia, študentky a študenti,
vážení predstavitelia Slovenskej lekárskej komory a farmaceutického priemyslu,
zástupcovia štátnej správy a samosprávy
vážené slávnostné zhromaždenie.

Je pre mňa veľkou ct'ou, že sa dnes môžeme stretnúť na slávnostnom zhromaždení, ktorým si pripomíname 20 rokov existencie študijného programu farmácia na východe Slovenska, na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Je to príležitosť, ktorá má v takmer 80-ročných dejinách našej univerzity i celého slovenského vysokého školstva mimoriadny význam. Farmaceutické vzdelávanie získalo pred dvoma desaťročiami dôležitú podporu v metropole Východu, aby pokrylo rastúce požiadavky praxe a naplnilo túžbu mnohých mladých ľudí po uplatnení v dôležitom odbore. Farmaceutické vzdelávanie na Slovensku sa symbolicky postavilo na druhú nohu a dnes môžeme konštatovať, že vďaka tomu si môžu slovenskí študenti žijúci na území medzi Bratislavou a Košicami vyberať svoju alma mater podľa odborných, profesionálnych, ale aj rodinných, sociálnych a spoločenských kritérií, ktoré preferujú.

Dve desaťročia v živote takmer 80 ročnej univerzity sa môžu zdať ako krátky okamih. Avšak príbeh, ktorý sme počas týchto dvoch dekád spoločne vytvorili, je príbehom veľkej odvahy, nezlomnej vôle, akademickej vízie, kreatívneho plánovania, vytvárania pevných partnerstiev, hľadania praktických riešení a predovšetkým tvrdej práce mnohých ľudí. Pred dvadsiatimi rokmi stála pred nami výzva, ktorú mnohí považovali za odvážny, až takmer neuskutočniteľný experiment: transformovať vtedajšiu monofakultnú Univerzitu veterinárskeho lekárstva v Košiciach na komplexné univerzitné pracovisko poskytujúce aj špičkové humánne farmaceutické vzdelanie. Dnes môžeme s hrdosťou a čistým svedomím konštatovať, že táto vizionárska myšlienka sa stala pevnou, nespochybniteľnou a mimoriadne úspešnou realitou.

Dámy a páni,

aby sme plne pochopili význam dnešného jubilea, musíme sa v spomienkach vrátiť do obdobia konca 90-tych rokov a začiatku nového tisícročia. Lekárska sieť na východnom a južnom Slovensku čelila v tom čase dlhotrvajúcemu nedostatku kvalifikovaných farmaceutov. Jediná existujúca farmaceutická fakulta na Slovensku, sídliaca v hlavnom meste v Bratislave, napriek svojej vysokej úrovni nedokázala plne saturovať narastajúcu spoločenskú potrebu regiónov. Geografická vzdialenosť i sociálno-ekonomické podmienky pritom mnohým talentovaným mladým ľuďom z východného Slovenska znemožňovali odchod za štúdiom do hlavného mesta.

Z tejto reálnej spoločenskej potreby vznikol silný podnet, s ktorým prišla Slovenská lekárnická komora medzi košických akademikov. Vyzvala ich, aby vytvorili druhé centrum farmaceutického vzdelávania na východe republiky. Akademická obec našej univerzity túto výzvu prijala s plnou vážnosťou. Celý proces odštartoval v roku 2005 vtedajší rektor Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach **prof. MVDr. Rudolf Cabadaj, PhD.**

Kľúčovým momentom bolo hneď od začiatku nadviazať na overené zahraničné skúsenosti. Vedenie našej univerzity sa oprelo o svojich dlhoročných priateľov, partnerov a kolegov z Brna. Tam veterinárna a farmaceutická univerzita úspešne rozvíjala oba odbory pod jednou strechou. Mimoriadnu vďaku v tejto súvislosti vyjadrujeme vtedajšiemu dekanovi Farmaceutickej fakulty a neskôr rektorovi Veterinárnej a farmaceutickej univerzity Brno **Dr. h. c. prof. RNDr. Václavovi Suchému, DrSc.** Poskytol nám neoceniteľné osobné konzultácie, cenné poznatky o podmienkach vzniku štúdia farmácie v Brne a sprístupnil aktuálny študijný plán. Práve táto kolegiálna medzinárodná solidarita položila pevné základy nášho budúceho farmaceutického študijného programu.

Mesiace intenzívnych príprav vyvrcholili v decembri 2005, keď Akreditačná komisia Ministerstva školstva SR vydala kladné stanovisko k žiadosti o akreditáciu päťročného spojeného magisterského študijného programu farmácia v dennej forme štúdia. Zodpovedným za prípravu akreditačného spisu **prof. MVDr. Jaroslav Legáth, CSc.**, ktorý sa stal aj prvým garantom študijného programu. Bol to historický verdikt, ktorý otvoril brány pre prvých študentov farmácie v akademickom roku 2006/2007.

Záujem verejnosti prekonal aj tie najoptimistickejšie očakávania. Hneď v prvom akademickom roku sa prihlásilo 174 uchádzačov. Do prvého ročníka sa zapísalo 77 študentov. V nasledujúcich rokoch počty záujemcov prudko rástli – presahovali 400 až 600 prihlášok ročne. Počet zapísaných študentov v prvých ročníkoch dosahoval 120 až 158 študentiek a študentov

Univerzita v tom čase nedisponovala špeciálnymi farmaceutickými katedrami. Rozbeh študijného programu bol preto možný len vďaka nesmiernej akademickej solidarite a spolupráci košických i partnerských univerzít. Na zabezpečení výučby sa od prvých dní podieľali učitelia Lekárskej a Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kolegovia z vtedajšej Farmaceutickej fakulty Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne a Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach. Bez tejto partnerskej podpory pri ťažkom štarte by sa nám veru rozbehnúť nepodarilo. Všetkým spomínaným inštitúciám a ich pedagógom patrí naše veľké poďakovanie za to, že stáli pri zrode nášho spoločného diela.

Vážené slávnostné zhromaždenie.

Rok 2007 priniesol zmenu vo vedení univerzity. Na jej čelo sa dostal novozvolený rektor **prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD.** Spolu s vedením univerzity začal cieľavedome budovať materiálno-technickú a organizačnú infraštruktúru pre farmáciu, s jednoznačnou víziou vytvoriť plnohodnotné pracoviská pre nový študijný program. Mimoriadnym strategickým úspechom bol bezodplatný prevod štátneho majetku zo správy ministerstva pôdohospodárstva do vlastníctva univerzity k 1. januáru 2010 a 1. januáru 2014. Do areálu univerzity sa tak pričlenil farmaceutický pavilón a začala sa jeho kompletná rekonštrukcia. Súčasne prebiehala aj rozsiahla rekonštrukcia pavilónu chemických disciplín.

Bezodplatný prevod zahŕňal aj priľahlý pozemok s výmerou vyše 11 tisíc metrov štvorcových. Univerzita na ňom neskôr vybudovala modernú Záhradu liečivých rastlín a zrekonštruovala skleníky, ktoré sa stali nenahraditeľnou výučbovou základňou pre katedru farmakognózie a botaniky a katedru farmakológie.

Inštitucionálny rozvoj pokračoval, vznikli prvé špecializované pracoviská: Ústav farmaceutickej chémie, Ústav humánnej a klinickej farmakológie, Katedra farmaceutickej technológie, Katedra lekárenstva a sociálnej farmácie a Katedra farmakognózie a botaniky. Význam týchto zmien bol natoľko zásadný, že Národná rada Slovenskej republiky schválila zákonom s účinnosťou od 15. januára 2010 oficiálnu zmenu názvu inštitúcie na „Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach“. Univerzitná obec prijala aj nové logo. Do nápisu pribudlo nielen slovo, ale k pôvodnej Aeskulapovej palici s ovinutým hadom boli zakomponované aj lekárnické váhy. Farmácia sa tak natrvalo zapísala do identity našej alma mater.

Budovanie nového farmaceutického vzdelávania vyžadovalo aj pevné ukotvenie v profesijnom prostredí. V októbri 2009 sme podpísali historicky dôležité Memorandum o spolupráci s Farmaceutickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave. O mesiac neskôr rámcovú zmluvu o zabezpečení odbornej praxe študentov so Slovenskou lekárnickou komorou. Významným okamihom bolo aj prijatie našej univerzity ako štvrtého člena do rodiny slovenských a českých farmaceutických vzdelávacích inštitúcií.

V roku 2011 sme priamo v areáli univerzity zriadili vlastnú univerzitnú lekáreň, ktorá sa stala významným a nezastupiteľným prvkom pri dosahovaní súladu medzi získavaním zručností pri praktickej výučbe a lekárenskou praxou.

Dovoľte, aby som na tomto mieste s hlbokou úctou spomenul osobnosti, ktoré sa stali kľúčovými ambasádormi a podporovateľmi košickej farmácie. Boli to predstavitelia stavovskej organizácie - Slovenskej lekárskej komory: už nebohý prezident **PharmDr. Tibor Czulba** a súčasný prezident **PharmDr. Ondrej Sukel**, rovnako ako predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Unipharma **RNDr. Tomislav Jurik, CSc.** Ako členovia Vedeckej rady našej univerzity sa osobne podieľali na formovaní profilu nášho absolventa a otvárali nám dvere do farmaceutickej komunity, čo bolo pre našu budúcnosť nesmierne dôležité. Úzka spolupráca so stavovskou organizáciou je aj dnes v popredí nášho záujmu, pretože je obojstranne prospešná a nenahraditeľná.

Vzácnny a neopakovateľný okamih nastal v akademickom roku 2010/2011. Po piatich náročných rokoch úspešne ukončilo štúdium prvých 71 absolventov farmácie, z toho traja s vyznamenaním. Zvládli štátne záverečné skúšky a prevzali si magisterské diplomy. Štátnicové komisie, zložené zo zástupcov akademickej obce z Košíc, Bratislavy a Brna, ale aj spomedzi zástupcov farmaceutickej praxe, potvrdili vysokú odbornú úroveň našich prvých absolventov.

Vážené dámy, vážení páni!

Cesta k dnešnému jubileu však nebola dláždená len úspechmi a slávnostnými chvíľami. Boli sme sa aj svedkami ťažkých skúšok. V rokoch 2012 až 2014 prebehla neštandardná iniciácia akreditácie študijného programu farmácia, ktorá vyústila do rozhodnutia ministerstva školstva o pozastavení práv udeľovať akademický titul magister, prijímať uchádzačov a uskutočňovať študijný program. Bol to moment nesmierného tlaku, kedy bolo ohrozené štúdium stoviek

študentov a existencia desiatok učiteľských miest. Dôvodom boli výhrady k personálnemu zabezpečeniu či materiálno-technickým podmienkam.

Vedenie univerzity na čele s rektorom **prof. Pilipčincem**, prorektorkou **prof. Mojžišovou**, prorektormi **doc. Korimom** a **prof. Legáthom**, garantom programu, a neskoršou garantkou **prof. Rabiškovou** v krátkom čase vypracovali komplexnú správu o odstránení nedostatkov, výrazne posilnili personálne obsadenie a dobudovali prístrojové vybavenie.

Výsledkom obrovského nasadenia bolo odstránenie nedostatkov a obnovenie platnosti priznaného práva ministerstvom školstva už bez časového obmedzenia.

Tento odhodlaný zápas bol aj základom pre vizionárske rozhodnutie pre vytvorenie **spoločného študijného programu farmácia s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Spojenie kapacít dvoch silných košických univerzít od akademického roku 2018/2019 prinieslo nevídanú synergiu. Zvýšilo akademickú kredibilitu štúdia a natrvalo garantovalo špičkovú kvalitu vzdelávania pre študentov farmácie, ktorí tvoria dôležitú časť poslucháčov našej univerzity.

Ctené auditórium,

budovanie pevného miesta farmácie v rámci celej Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach nebolo nikdy len o pedagogickom procese, ale aj o excelentnej vede a výskume. Naša univerzita sa stala kľúčovým partnerom pri kreovaní Medicínskeho univerzitného vedeckého parku **MediPark Košice**. Konzorcium inštitúcií získalo celkovú alokáciu 31,7 milióna eur, z čoho pre našu univerzitu pripadlo 8,3 milióna eur. Tento projekt sústredil vedecký potenciál v oblastiach farmakogenetiky, neurovied, regeneračnej medicíny a výskumu infekčných chorôb.

Z prostriedkov európskych štrukturálnych fondov a vlastných zdrojov sme vybavili naše ústavy a katedry prístrojovou technikou svetovej úrovne. Vtedajší Ústav humánnej a klinickej farmakológie získal vybavenie za vyše 312-tisíc eur, Ústav farmaceutickej chémie prístroje za 330-tisíc eur, vrátane kvapalinových chromatografov a laserového merača častíc. Katedra farmaceutickej technológie získala špičkové disolučné zostavy Sotax, piknometre a prístroje na testovanie liekových foriem.

Posilňovať osobnostný rast farmaceutov bolo prirodzeným záujmom univerzity. Vďaka snahe kolegyň, kolegov a angažovanosti **prof. MVDr. Zity Faixovej, PhD., MPH** sa podarilo, že od roku 2015 získala naša univerzita právo uskutočňovať rigorózne konanie v študijnom odbore farmácia s udeľovaním akademického titulu doktor farmácie v odboroch ako farmakológia, toxikológia, mikrobiológia a imunológia. Naši absolventi tak získali možnosť hlbšieho špecializovaného akademického rastu.

Medzinárodné uznanie nášho farmaceutického vzdelávania bolo oficiálne potvrdené v roku 2016, kedy bola Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach prijatá za riadneho člena Európskej asociácie farmaceutických fakúlt a Európskej asociácie univerzít. Toto členstvo otvorilo našim študentom aj pedagógom dvere k medzinárodným výmenným pobytom a stážam po celej Európe.

Naša univerzita v roku 2019 založila aj vlastný odborný vedecký časopis **Folia Pharmaceutica Cassoviensia**, ktorý vytvára publikačnú platformu pre našich výskumníkov, doktorandov i študentov. Rovnako sme sa stali hrdými organizátormi medzinárodných vedeckých

sympózií z dejín farmácie, medicíny a veterinárstva, čím udržiavame živý odkaz bohatých historických tradícií nášho stavu.

Srdcom a dušou každej univerzity sú jej študenti. Tí naši sú nesmierne kreatívni a akční. Už vo februári 2011 si založili vlastné občianske združenie **Spolok košických študentov farmácie**, ktorý sa stal motorom študentského odborného, spoločenského a charitatívneho života. Od akademického roku 2021/22 vydávajú vlastný časopis **FxNews**, organizujú odborné exkurzie, edukačné kampane pre študentov, zamestnancov, ale aj širokú verejnosť a reprezentujú univerzitu na národných i medzinárodných fórach. Veľmi prirodzeným spôsobom získavajú skúsenosti, ale aj komunikačné a manažérske zručnosti, ktoré sa im v praxi zídu. Vzťah ku komunite, ktorý si budujú vďaka verejným aktivitám, potvrdzuje dôležitosť vnímania lekárnika ako zdravotníckeho pracovníka pri prvom kontakte s ľuďmi.

Najlepším dôkazom kvality nášho vzdelávacieho procesu sú však štatistické údaje o uplatnení absolventov. Podľa oficiálnych štatistík Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny dosahuje nezamestnanosť našich absolventov študijného programu farmácia zanedbateľnú úroveň, blíži sa k nule. Naši absolventi pracujú ako vysoko kvalifikovaní farmaceuti vo verejných a nemocničných lekárnach, vo farmaceutickom výskume, vývoji, pri riadení kvality, vo farmaceutických firmách aj štátnych orgánoch. Uplatnenie nachádzajú na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Študenti farmácie dnes tvoria približne pätinu celkového počtu mladých ľudí, ktorí získavajú vysokoškolské vzdelanie na UVLF v Košiciach. Farmácia sa stala pevným, stabilným a prosperujúcim pilierom univerzity. Naplnili sme spoločenskú objednávku spred dvoch dekád – dali sme východnému a južnému Slovensku generáciu špičkových odborníkov, ktorí každodenne chránia zdravie a životy našich občanov.

Kolegyne a kolegovia, študentky a študenti, vzácní hostia.

V Košiciach môžeme využívať unikátnu synergiu vedeckej a výskumnej práce troch univerzít – humánnej medicíny (prostredníctvom Univerzity Pavla Jozefa Šafárika), veterinárnej medicíny a farmácie (prostredníctvom Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie) a technických vied (prostredníctvom Technickej univerzity). Spájame sa v oblasti biomedicíny, regeneračnej medicíny a máme spoločné pracoviská, naposledy sme zriadili spoločné pracovisko aplikovaného výskumu a vzdelávania v biomedicíne, farmácii a dátovej vede. Podmienky na presadzovanie prístupu One Health sú u nás jedinečné, musíme ich len dokonale využiť. Našou silnou stránkou v oblasti farmaceutického a farmakologického výskumu je práve to, že univerzita môže využívať animálne modely. Máme akreditované zverince, v ktorých vieme overovať výsledky výskumov., ale aj jedinečné gnotobiologické laboratórium, aké na Slovensku nemá nikto. Ďalšie možnosti farmaceutického a farmakologického výskumu nám do budúcnosti ponúkajú aj pracoviská chémie, biochémie a biofyziky. Ak hovoríme o synergii s ostatnými univerzitami, dobrým príkladom spolupráce s lekáorskými fakultami sú napríklad projekty v oblasti porúch autistického spektra, či v transplantačnej a regeneračnej medicíne. Po výskume sa overovanie začína testovaním na zvieracích modeloch a pokračuje aplikáciou v humánnej medicíne. Dnes už v spolupráci s Fakultnou nemocnicou AGEL Košice - Šaca máme niektoré výsledky úspešne aplikované aj u ľudí. V tom vidím obrovské prepojenie a význam kooperujúcich odborov.

Koncept One Health hovorí o úzkom prepojení veterinárnej a humánnej medicíny, životného prostredia, farmácie a hygieny potravín. Naša univerzita všetky tieto atribúty prirodzene spája a naši farmaceuti sa dostávajú k výskumu a témam, ktoré by v inom prostredí neboli tak ľahko dostupné. Sú prirodzene zakomponovaní do interdisciplinárneho prostredia, čo je pre nich obrovská pridaná hodnota.

Dnes už myšlienka One Health rezonuje globálne a v odbornom svete ju netreba zdĺhavo vysvetľovať. Treba si uvedomiť, že viac ako 60 percent infekčných chorôb u ľudí tvoria zoonózy, teda choroby prenosné na ľudí zo zvierat. V súvislosti s klimatickými zmenami sa posúvajú hranice výskytu ich prenášačov. Rovnako aj obrovské migračné vlny pridávajú ďalšie ohrozenia, podobne ako pri potravinovej bezpečnosti. S tým súvisí vývoj nových liečiv, hľadanie alternatív, hrozba rezistencií... To všetko sú globálne výzvy, na ktoré musíme reagovať a pripravovať našich absolventov na ich zvládnutie. Prepájanie veterinárnej medicíny a farmácie nám umožňuje riešiť projekty zamerané na globálne hrozby, akými sú antimikrobiálna rezistencia či výskyt mykotoxínov v dôsledku klimatických zmien.

Vďaka histórii našej univerzity môže verejnosť trochu skreslene vnímať, že aj farmácia je u nás len veterinárna. No nie je to tak. Učíme študentov, aby vnímali zdravie v globálnom kontexte – ako spoločné zdravie ľudí, zvierat i životného prostredia. Vďaka prostrediu môžu naši študenti o niečo viac vynikať v oblasti veterinárnych liečiv a veterinárnej farmácie, no nie je to dominantné. Práve naopak, snažíme sa o aktivity smerom k verejnosti, ktoré zdôrazňujú postavenie farmaceutov ako zdravotníckych pracovníkov v prvom kontakte s ľuďmi hľadajúcimi pomoc. Veľký dôraz kladieme na komunikáciu. V nových študijných plánoch sme zaviedli predmety zamerané na profesijnú komunikáciu. Pre farmaceuta, ktorý je v lekárni za tarou v priamom kontakte s pacientmi, je to nesmierne dôležité.

V opise študijného programu jasne definujeme, že náš absolvent získava odborné a praktické zručnosti pre regulované povolanie farmaceuta v lekárenstve, výrobe a distribúcii liekov, klinickej praxi aj vo farmaceutickom priemysle. Pri tejto našej snahe sú nám nenahraditeľnými partnermi lekáreň a lekárnici. Či už ide o veľké siete lekární, s ktorými spolupracujeme aj na základe uzatvorených memoránd, ako je UNIPHARMA, Dr. Max Holding SK a BENU Slovensko, ale aj menšie lekáreň, kde nachádzajú naši študenti veľké množstvo podpory. Lekárnici za tarou si veľmi dobre uvedomujú, že nám pomáhajú vychovávať svoje kolegyne a kolegov. Venujú im čas, energiu i vlastné skúsenosti a my si ich za to nesmierne vážime.

Stoja pred nami veľké výzvy: nové formy výučby, nové kompetencie farmaceutov, nástup umelej inteligencie a budovanie simulačných centier. Vo výzve ministerstva školstva na tvorbu simulačných centier sme získali 3,2 milióna eur. Práve tu by mala v budúcnosti prebiehať podstatná časť praktickej výučby. Pracujeme na vývoji Farmabotu – virtuálnej lekáreň a implementujeme simulačné technológie ako moderné formy vzdelávania. Musíme reagovať na digitalizáciu a rozvoj personalizovanej medicíny. Univerzita preto podpísala zmluvu s Národným centrom zdravotníckych informácií a získala programy na výučbu, štatistické výstupy a datasety. Prednášky a cvičenia zabezpečujú odborníci z praxe – z NCZI, vďaka čomu sa študenti dostávajú k najnovším informáciám a trendom. Aj táto zručnosť by mala absolventom pomôcť, aby sa od prvého dňa vedeli plnohodnotne zapojiť do práce v lekárnach.

Do budúcnosti hľadáme s optimizmom a odhodlaním. Našou víziou je naďalej modernizovať výučbu, rozvíjať špičkový biomedicínsky a farmaceutický výskum, prehĺbovať medzinárodnú spoluprácu a vychovávať farmaceutov, ktorí budú nielen excelentnými odborníkmi, ale aj ľuďmi s vysokým etickým kreditom a empatiou.

Vážene slávnostné zhromaždenie!

Dvadsať rokov je vek mladosti, sily, elánu a odvážnych plánov. Sme radi, že z týchto atribútov mladosti môžeme čerpať energiu do ďalších rokov. Štúdium farmácie v Košiciach dnes stojí na pevnom základe, ktorý postavili naši predchodcovia. Dovoľte v tejto slávnostnej chvíli vysloviť úprimné poďakovanie aspoň niektorým z nich:

— zakladateľom a vizionárom – najmä profesorom **Rudolfovi Cabadajovi a Václavovi Suchému** za ich odvahu a prvé kroky;

— bývalým vedeniam univerzity na čele s rektorom profesorom **Emilom Pilipčincim** a rektorkou profesorkou **Janou Mojžišovou Vaščinec** za ich nezlomný zápas o zachovanie a rozvoj štúdia;

— Slovenskej lekárskej komore, zvlášť jej niekdajšiemu prezidentovi, dnes už nebohému **PharmDr. Tiborovi Czulbovi**, i súčasnému prezidentovi **PharmDr. Ondrejovi Sukeľovi**, Národnému centru zdravotníckych informácií, spoločnosti Unipharma - 1. slovenskej lekárskej akciovej spoločnosti, spoločnostiam Dr. Max Holding SK a BENU Slovensko a. s., ale aj ďalším lekárniam a ich zamestnancom, ktorí sú nenahraditeľnými partnermi pri zabezpečovaní praktickej časti vzdelávania;

— poďakovanie patrí i partnerským univerzitám a fakultám: niekdajšej Veterinárnej a farmaceutickej univerzite v Brne a dnešnej Farmaceutickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne, Prírodovedeckej a Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a Technickej univerzite v Košiciach za ich trvalú podporu a akademickú solidaritu;

— Fakultnej nemocnici Louisa Pasteura v Košiciach, Fakultnej nemocnici Agel Košice – Šaca a ďalším zdravotníckym zariadeniam, ktoré sú našimi partnermi pri vzdelávaní, získavaní praktických zručností, ale výraznou mierou aj pri vedeckej práci, spoločnom výskume a zavádzaní jeho výsledkov do medicínskej praxe;

— pri slávnostnej príležitosti nemôžeme opomenúť prínos skvelých osobností, akými sú **Dr. h. c. prof. MUDr. Michal Novák, DrSc., a prof. MUDr. Ivica Lazúrová, DrSc.**; ktorí silou svojich osobností pomáhali košickej farmácii etablovať sa v akademickom svete i v kontexte celej spoločnosti;

— v čase ich pôsobenia na kľúčových pozíciách v exekutive nám mimoriadne pomohli vtedajší minister zdravotníctva **MUDr. Richard Raši, PhD., MPH**, ktorý bol aj členom našej správnej rady, a **doc. Ing. Stanislav Becík, PhD.**, ktorý bol ministrom pôdohospodárstva;

— zo srdca ďakujeme všetkým profesorom, docentom, odborným asistentom, výskumníkom a technickým pracovníkom, kolegyniam a kolegom za ich každodennú obetavú prácu v posluchárnach a laboratóriách;

— zvlášť dovoľte pripomenúť zásluhy bývalých vedúcich farmaceutických katedier: **PharmDr. Františka Tamera; doc. Ing. Jarmily Eftimovej, CSc.; PharmDr. Moniky Fedorovej Holéczyovej, PhD., MPH; PharmDr. Tomáša Wolaschku, PhD.,** i prvého vedúceho univerzitnej lekárne **PharmDr. Michala Féhera;**

— ich štafetu prebrali a ďalej nesú súčasní vedúci katedier: **prof. MVDr. Jaroslav Legáth, CSc.; PharmDr. Štefánia Laca Megyesi, PhD., MSc, MPH, MBA; PharmDr. Slavomír Kurhajec, PhD.**

— ďakujeme aj **Spolku košických študentov farmácie**, všetkým našim študentkám a študentom, absolventom, za ich dôveru, usilovnosť a šírenie dobrého mena našej alma mater v praxi.

Vážené slávnostné zhromaždenie!

Americký vynálezca Thomas Alva Edison pred sto rokmi predpokladal, že lekár budúcnosti nebude dávať žiadne lieky, ale poučí svojho pacienta o starostlivosti o ľudskú kosť, o strave a o príčine a prevencii choroby. Jeho žiarovky priniesli svetlo do palácov aj chatrčí a jeho myšlienka o prevencii a zdravom spôsobe života je inšpirujúca aj pre súčasných zdravotníckych pracovníkov. Lieky však zatiaľ stále potrebujeme, hoci by sme nemali zabúdať ani na tvrdenie starogréckeho lekára a filozofa Galénosa. Vraví: príroda je najlepší lekár, lieči tri štvrtiny všetkých chorôb. Obracajme sa teda čo najviac k prírode, k ľudskému poznaniu, k výsledkom, ktoré človek dosiahol dlhodobým bádáním, vytrvalým skúmaním, ale aj odvahou hľadať nové a nepoznané, overovať objavené, obhajovať overené.

Ak sa na záver vrátíme k našim koreňom, slovenské príslovie hovorí, že najlepším liekom na všetky neduhy je čisté svedomie. Želajme si ho navzájom spolu so zdravím, mierom a pokojom pre všetkých okolo.

VIVAT, CRESCAT ET FLOREAT PHARMACIA CASSOVIENSIS!

VIVAT ALMA MATER!